

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA — INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANI

Prispevek k razpravi o osnovah nove organizacije podjetja

Te dni je v razpravi po delovnih skupnostih predlog osnov nove organizacije našega podjetja. Ne bo odveč, če skušamo povzeti nekaj misli o bistvu predloga in o obstoječih možnostih.

Predvsem odgovorimo na vprašanje: »Zakaj nova organizacija in nov statut?«

Gre za dvoje: za novi zakon o podjetjih ter za nastale gospodarske pogoje večje samostojnosti in večjih odgovornosti.

Spomladi je izšel temeljni zakon o podjetjih, ki modernizira dosedanje zastarele in nevsklajene predpise. Predvidene so nove organizacijske oblike podjetij pomembne zlasti za integrirana podjetja, kot je ISKRA. Podjetja se morajo do konca tega leta odločiti o izbiri svoje organizacijske oblike ter jo tudi prilagoditi. Če se oblika bistveno ne menja, je potrebno izdelati in sprejeti tudi nov statut.

Uresničevanje ustavnih določil v ukrepih zadnjih let in v nedavni gospodarski reformi vodijo do vse večje samostojnosti podjetij, ki pomeni tudi večjo odgovornost in pa potrebo po nadaljnjem razvoju samoupravljanja.

ISKRA je ob svoji združiti izbrala zelo demokratično obliko organizacije, v kateri so bile temeljne poslovne in samoupravne enote tovarne in nastajajoče specializirane organizacije. Postavljeni integracijski cilji so bili specializacija v proizvodnih programih in področjih, ob sočasnem združevanju sredstev in sil (koncentracija) na temelju demokratičnih, torej od vseh enot sprejetih odločitev. Navzven naj bi obstajal skupen nastop pri nabavi, prodaji in zunanji trgovini, razvoj naj bi bil skupen, tako tudi določene finančne in druge poslovne akcije; znotraj podjetja pa bi šlo le za usmerjanje v integracijske cilje in predvsem za usklajanje akcij in dejavnosti.

Kasneje je bila izbrana oblika, ki naj bi zagotovila uresničevanje integracijskih ciljev s centralizacijo vodenja, kar je pomenilo poudarek na podjetju kot celoti in manj na njegovih sestavnih delih, s čimer naj bi se dosegla zadostna moč navzven in bolj čvrsta povezanost zno-

traj podjetja.

Ob zorenju kolektivov in povečani poslovni odgovornosti v novih gospodarskih prilikah pa postaja nujno, da se upravljanje v polni meri približa tovarnam in organizacijam. Odločilna je pri tem informiranost delovnih skupnosti in upravljavcev, s čimer mislimo na poznanje njihovega poslovanja »Kako se bo odvijalo, kako se odvija in kakšni so uspehi v poslovanju« in na dejansko pravico upravljanja in vodenja poslovanja ter razpolaganja in odločanja.

Informacija o poslovanju je bila marsikdaj centralizirana, najprej zbrana na meri celotnega podjetja in nato često po ključih, drugače se tudi zaradi predpisov dostikrat ni dalo, razdeljena po enotah podjetja. To pa »seveda ni bilo dobro izhodišče za upravljanje v tovarnah in organizacijah ter je postalo vir nezaupanja in nezadovoljstva. Kot prva misel se je porajala zahteva po samostojnih obračunih in lastnih bančnih računih, ki naj bi zagotavljali pravičen obračun in neposredno informiranost o poslovanju. Sam bančni račun še ne rešuje problema in je lahko celo ne-

racionalen, kajti že obstoj vrste računov pomeni, da je na njih stalno nekaj sredstev, od katerih pa ima korist le banka, ki sproščeni denar dnevno obrača, podjetje pa ne. Jedro pa je v samostojnem obračunu kot neposredni informaciji o poslovanju konkretne tovarne ali konkretne organizacije in v dosledno izvedeni pravici upravljanja.

V proučevanju možnosti glede organizacijskih oblik sta se pokazali kot pomembni dve obliki: združeno podjetje in podjetje z enotami, ki imajo svoj samostojni obračun, vendar skupne bančne račune. Kot vmesna je možna oblika podjetje s samostojnimi obračuni in več bančnimi računi.

Vsem oblikam je skupna solidarna odgovornost v pokrivanju izgub in v slučaju nelikvidnosti, vendar z določenimi razlikami:

Če nastane izguba pri organizacijski obliki »podjetje«, jo pokrivajo enote po dogovoru neposredno iz svojega dohodka. Pri obliki »združeno podjetje« pa ima vsaka organizacija svoj rezervni sklad in pokriva izgubo iz tega, če (Dalje na 2. strani)

Ob dnevu mrtvih s hvaležnostjo in spoštovanjem prižgimo svečico in na grobove položimo šopek cvetja tistim, ki so s svojo prezgodnjo smrtjo stkali svobodo in novo življenje nam

Sindikato o izvajanju reforme

O realizaciji gospodarske reforme je 8. oktobra razpravljal plenum Republiškega odbora Sindikata industrije in rudarstva Slovenije. V uvodu je bilo poudarjeno, da je za doseg dviga družbene produktivnosti dela, usmerjenost delovnih kolektivov v intenzivno gospodarjenje, s skrajno smotrnim izkoriščanjem produktivnih sil, možno doseči z večjim vrednotenjem dela in boljšimi, bolj

stimulativnimi sistemi notranje delitve. Ta teza je bila vodilo sindikalnim organizacijam že pred reformo in je sedaj neizpremenjeno.

Važno je, da so naše organizacije nosilci miselnosti, da je potrebno dohodek najprej ustvariti in šele zatem deliti. Za doseg tega, so prizadevanja usmerjena v boljše gospodarjenje s sredstvi, uvažanje sodobnejših tehnoloških postopkov, v bolj racionalno organizacijo dela, v analiziranje poslovne politike svoje gospodarske organizacije, v kritično analiziranje notranjih odnosov in sistem delitve itd.

Diskutanti so mnogo govorili o delitvi OD v gospodarskih organizacijah. Stališča plenuma so, da se iz začasnih rešitev o polarizaciji OD, preide čimprej (do konca leta) k izpopolnitvi pravilnikov o OD. Pri izdelavi novih pravilnikov o OD je treba odstraniti dosedanje slabosti, zadeti kritično oceno dosedanjih delitev, vključno slabosti, ki izhajajo iz začasnih rešitev o valorizaciji OD. Upoštevati je treba vrednotenje dela v skladu s poslovno politiko delovnih organizacij in še posebej skladnost v vrednotenju kvalificiranega dela v proizvodnji in administrativnem delu.

Plenum je podprl težnje sindikalnih organizacij iz gospodarskih enot, ki znova opozarjajo, da na področju deviznega režima v dosedanjih reformnih ukrepih ni

(Dalje na 2. strani)

Pred dnevi je bil gost v našem podjetju iranski princ Chahram Pahlevi. V spremstvu direktorja uvoznega podjetja IRANYUGO in svojega sekretarja se je s predstavniki podjetja ISKRA in »Elektromehanike« zadržal v daljšem razgovoru, nato pa je ogledal proizvodnjo ATN in števec, ter film o ISKRI

Prispevek k razpravi o osnovah nove organizacije podjetja

(Nadaljevanje s 1. strani) to ne zadostuje pa je treba uporabiti poseben, dodatno za to oblikovan skupni rezervni sklad, če tega ni dovolj, ali pa če še ne prej dogovori drugače, pa iz rezervnih skladov drugih tovarnih organizacij. Prednost združenega podjetja v tem pogledu je iskati torej v možnosti, da se uporabijo rezervni skladi, slaba stran pa je v tem, da lahko zmanjkuje denarja za izposojilo akontacij na osebne dohodke iz rezervnega sklada, če na žiro račun ni dovolj denarja. Pokrivanje izgube iz rezervnega sklada pomeni vedno zahtevo po kasnejšem vračanju, pokrivanje izgube iz dohodka drugih pa je lahko posojilnega značaja, če se tako dogovori, lahko pa tudi ne.

Glede nelikvidnosti, torej kadar ni zadostnih denarnih sredstev za poravnavo obveznosti in je zato zasežen žiro račun (blokiran račun), obstoja solidarna odgovornost vedno. Če tudi imamo več računov lahko dá tožnik predlog za izvršbo na katerikoli račun ali pa na vse račune. Edino sredstvo, ki pomaga, je zadostna likvidnost. Eden izmed hudih ISKRINIH problemov pa je že leta nazaj problem likvidnosti, ki se poraja iz nesorazmerij v kapacitetah in potezah rasti podjetja ter omejenih obratovalnih sredstev. Organizacijske oblike podjetja lahko le v določeni meri pripomorejo k reševanju tega problema glede koncentracije sredstev, sicer pa ga je treba reševati znotraj podjetja v dobrem planiranju, hitrih pretokih sredstev, v racionalnih količinah ipd. ter razporejanju ostvarjenih sredstev v obratovalne namene. Z zunanje strani pa je mogoče reševati problem s krediti, vendar tudi to le do določenih meja.

Zamisel »notranje banke«, ki pa je izvedljiva le v obliki podjetja z enim računom, zagotavlja, da se vsa denarna sredstva nahajajo na skupnem bančnem računu, toda tako, da se ve, čigava so in kdo lahko z njimi razpolaga. V ta namen se vodi v »notranji banki« za vsako tovarno ali organizacijo, bančni račun, na katerega priteka denar. Odliv pa se sme opraviti samo po nalogu

lastnika računa. Če da tovarna nalog za plačilo drugi tovarni ali organizaciji, je to stvar notranjega prometa, če pa da nalog za plačilo upniku zunaj podjetja, se izvrši izplačilo iz računa podjetja. Banka pa manipulira z denarnimi sredstvi, kot prava zunanja banka ter v notranjem obračunu daje dnevne bančne izvlečke. Vsa ostala organizacija je lahko ob tej zamisli postavljena, kot da gre za samostojne tovarne in organizacije v okviru združenega podjetja (samostojen obračun z družbo, pooblastila, v poslovanju) z edino razliko glede pokrivanja izgube, ki se vrši iz dohodka drugih organizacij, vendar lahko kot posojilo. Sploh veljajo med tovarnimi in organizacijami pravi poslovni odnosi.

Dosedanja razprava in sprejete odločitve so dale prednost obliki »Združeno podjetje«, ki poudarja samostojnost sestavnih delov podjetja, tako da jim prizna svojstvo pravnih oseb (polne pravice in odgovornost navzven, pa tudi obveznost za celo podjetje in njegove dele), daje samostojen obračun in svoje bančne račune. Samostojen obračun pomeni, da vsaka tovarna ali organizacija sama ugotavlja in deli dohodek. V statutu bodo postavljene le zahteve po zagotovitvi skladne rasti poslovanja in gibanja realnega osebnega dohodka, po zagotovitvi skupnega rezervnega sklada in skupnega poslovnega sklada in določenem nadzorstvu nad zadolževanjem.

V okviru združenega podjetja bodo imele status pravnih oseb s svojimi bančnimi računi in delitvijo dohodka: tovarne, nabavna organizacija, prodajno-servisna organizacija, razvojni zavod (ZZA) in skupne službe. Dohodek oblikujejo iz svoje realizacije: tovarne iz izdelkov in storitev, nabavna organizacija iz provizije, prodajno-servisna organizacija iz rabatov, provizije pri izvozu in realizacije storitev (montaža, servis, inženiring), ZZA iz realizacije storitev.

Osnovno načelo, ki naj zagotovi dobro delovanje specializiranih organizacij, je, da naj se tovarne prosto odločijo, ali se žele posluževati njihovih storitev, vendar se

morajo o tem odločiti dovolj zgodaj, da se lahko prilagodi obseg poslovanja teh organizacij. Možno je naknadno vključevanje ali odpoved, vendar vedno z zadostnim časovnim razponom.

Prednje pa ne more veljati za dejavnosti, ki so nujne za celotno podjetje, kot so to skupne službe in pa pripravljanje skupnih tehničnih in tehnoloških osnov za vse proizvodne organizacije združenega podjetja. Dohodek za to se v bistvu oblikuje iz prispevkov tovarnih ter organizacij. In dalje, ker specializirane organizacije ter skupne službe vplivajo na uspešno poslovanje tovarnih, naj bo njihov dohodek poleg lastnega uspeha odvisen tudi od dohodka tovarnih ter se v določenem razmerju za boljše ali slabše doseženi dohodek tovarnih popravila tudi njihov dohodek. Praviloma morajo zagotavljati tudi odvisnost osebnega dohodka od osebnih dohodkov tovarnih, za katere delajo.

Tovarne prodajajo svoje izdelke in polizdelke tudi drugim tovarnam po cenah, ki veljajo na trgu ob upoštevanju največjih ugodnosti, ki jih dajejo kupcem. Kjer ceni, se določijo na temelju dohodka, ki izhaja iz vloženega dela v celotni proizvod. Če pa se glede cen vseeno ne morejo sporazumeti, lahko tovarna kupuje tudi druge, zavedati pa se mora posledic, ki lahko iz tega izhajajo. Te posledice se nanašajo na solidarno odgovornost, če bi bila posamična tovarna zaradi tega tako daleč ogrožena. Glede ustvarjanja potrebnih deviz se predvideva zamisel, naj bi izvažali tisti, ki lahko izvažajo najugodnejše v okviru celotnega podjetja ter da naj odstopajo ustvarjene devize drugim tovarnam po notranjih cenah deviz, določenih z gospodarskim planom. Sprva bodo te cene višje od uradnega tečaja, vendar se bodo z napredkom proizvodnje postopoma zniževale do njega.

Kot rečeno, se oblikujejo pri tovarnih in organizacijah lastni skladi: rezervni sklad, poslovni sklad in sklad skupne porabe.

Pri združenem podjetju pa skupni rezervni in skupni poslovni sklad. Skupni poslovni sklad je namenjen začasno pokrivanje že sprejetih obveznosti, ki jih posamezne organizacije ne morejo polniti iz ustvarjenega dohodka, dalje za posojila za izgradnjo novih tovarnih ali velikih rekonstrukcij, skupne naložbe ipd. V skupnem poslovnem skladu se zabeleži lastniški delež vlagateljev in se praviloma obrestuje.

Skupni rezervni sklad služi za dajanje posojil začasno pokrivanje izgub.

Z amortizacijo razpolagajo tovarne in organizacije same. Za najemanje kreditov velja zahteva po nadzoru in soglas-

Iskra snuje moderno službo za raziskavo trga

Iskra že dalj časa čuti občutno potrebo po raziskavi trga, tako domačega kot inozemskega. Kaj trg potrebuje in koliko ter po kakšni ceni, se sicer lahko »oceni«, tako-rekoč rutinsko, kar včasih drži, lahko pa tudi ne! Pri tem lahko pride do napačne odločitve in do nepotrebnih ogromnih stroškov. Menda zgodovina Iskre dovolj zgovorno priča, da se izključno na rutinskih odločitvah danes ne da več živeti, ker so predrage in preboleče. Posebno neraziskan je zunanji ali inozemski trg. Šele lani in letos smo poslali v inozemstvo svoje lastne predstavnike, z nalogo raziskati trg in plasirati naše proizvode na tem trgu.

Raziskava trga pa ni tako enostavna zadeva, kot si marsikdo misli. Često slišimo, pa tudi beremo: »Če ne morete vsega prodati doma, pa izvozite!« Prijazen nasvet to, in nič drugega. Izvoziti, da. Za to morajo najti — imeti kupca, ki želi prav to, kar Iskra proizvaja (ker sicer smo strahovito »slabe volje«, če moramo na konstrukciji kaj spreminjati, ali pa če tudi samo barvo) in po nižjih cenah,

kot so konkurenčne. Kajti v svetu je precej »svetovnih« firm, poznanih že leta in desetletja, in nikjer še nismo naleteli na kupca, ki bi se oddahnil, ko se je Iskra pojavila na trgu in bi nas zato sprejel z odprtimi rokami. Raziskati trg pomeni proučiti tako ponudbe sorodnih konkurenčnih firm na določenem tržišču kot tudi analize potrebe, tehničnih zahtev, plačilnih in kreditnih pogojev in še mnogo, mnogo drugega. Ker vsega tega ne more opraviti vsak posamezni prodajni ali izvozni referent, niti njegov šef, saj nista specialista za take raziskave, je Iskra sklenila ustrezno pogodbo za izdelavo projekta organizacije moderne službe za raziskavo trga v Iskri in to z Zvezno gospodarsko zbornico (z Zavodom za tržne raziskave); projekt je že bil izdelan in dostavljen Iskri v septembru letos. Projekt so preštudirali tako v PSO, kjer imajo že nekaj časa zametek take službe, kot tudi v Organizacijski službi in Programskem sektorju podjetja, obravnavan je bil pa tudi na kolektivni generalnega direktorja (Dalje na 4. strani)

Sindikati o izvajanju reforme

(Nadaljevanje s 1. strani) prišlo do sprememb. Sočasno, ko si prizadevamo postopno preiti na svobodnejše razpolaganje z devizami, ki naj postanejo blago za vse koristnike, pa mislimo, da je postalo neodložljivo za poslovnost in vzpodbujanje izvoza, da delovne organizacije dobijo dejansko možnost razpolaganja z devizami vsaj iz naslova dosežene retencijske kvote. Zmanjšanje investicijske potrebnosti v zadnjem razdobju pomeni stabilizacijski ukrep, za katerega smo si že doslej prizadevali. Pri tem menimo, da bo nujno v delovnih organizacijah in tudi na vseh ostalih področjih ugotoviti premike v strukturi investicij ter v tem smislu ocenjevati doslej zmanjšani obseg investicij. Obravnava tega vprašanja bo pokazala, kako se uresničuje sprejeta načela, da v mejah realnih možnosti investiramo za namene, ki omogočijo intenzivno in gospodarno izkoriščanje zmogljivosti. Sindikalne or-

ganizacije naj odločno reagirajo proti metodam preprostega višanja cen, ki se ga poslužujejo nekateri delavci v tehnično — komercialnih službah. V pogojih zahtevnejšega trga in zmanjšanja klonjunktura so računice, ki slovnijo na takšnih osnovah, trenutna utvarja, ker ni realnih možnosti, da bi take nastale cene realizirali na trgu, še zlasti pa ne pri izvozu.

Zmanjšanje števila zaposlenih naj bi bil le skrajni način, s katerim se povečuje produktivnost gospodarskih organizacij. Produktivnost je treba povečati z drugimi poslegi v okviru podjetij. Posluževati se je treba večimenskega dela in podobnih ukrepov.

Sindikati se morajo boriti za dvig izobrazbe zaposlenih delavcev na vseh delovnih mestih. Namenska sredstva je treba trošiti organizirano za dosego čimboljše izobrazbene strukture zaposlenih. Vztrajati moramo, da se v zakonitem roku sprejmejo na samoupravnih organih izpopolnjeni statuti delovnih organizacij.

Izvršni odbori sindikalnih organizacij morajo imeti stalen, živ kontakt s člani v delovnih organizacijah, kajti delovni štodljivo je, če se zapirajo v ozek krog, kjer oblikujejo stališča v imenu članstva. To je nekaj konkretnih stališč sindikata za industrijo in rudarstvo Slovenije, katera je sprejel na svojem ple-

K.

J. Šilc

SPOROČILO

Uprava Zavoda za avtomatizacijo sporoča vsem, da se je iz svojih dosedanjih poslovnih prostorov v Ljubljani, na Miklošičevi 28-I. preselila na Tržaško c. 2 (Tobačna tovarna). Sedanja tel. številka h. c. 20-341, nova bančna zveza: 505-602-39.

Stališča osnovnih organizacij ZK PSO o novi organizaciji našega podjetja

IZ »APARATOV«

Glede na pomembnost razprav o bližnji reorganizaciji našega podjetja teko po kolektivih naših tovarn in skupnih služb živahne razprave. S tem v zvezi smo naprosili sekretarja ZK PSO, tov. Žiko Abramoviča, naj nam odgovori na nekatera vprašanja o tem, kako gleda na predvideno reorganizacijo članstvo ZK v Prodajno servisni organizaciji.

Člani ZK PSO spremljajo delo podkomisij za osnutek novega statuta podjetja ves čas od njenega začetka. Razprave, katere so se vodile na sestankih osnovne organizacije sekretariata OOKZ in na sindikalnih forumih ter po kolektivu, jasno kažejo živo aktivnost članov in precej enotno gledanje. Naše mnenje je, da je predlog enotnega podjetja z interno banko in enim žiro računom pretrpel neuspeh v glavnem zaradi sedanje gospodarske situacije v podjetju, ne pa zaradi organizacijske strukture, katera bi ta način onemogočila.

Ta zaključek avtomatično izhaja iz osnovnega interesa združevanja podjetij, ki jim je cilj predvsem v združevanju sil in sredstev (kapitala). Razbijanje sredstev oz. razbijanje enega žiro računa na več žiro računov delno pomeni korak nazaj. Po drugi strani pa prenos žiro računov, s tem pa tudi večje odgovornosti posameznih organizacijskih enot, nam daje upati, da se bodo posamezne organizacije z boljšim gospodarjenjem bolj ekonomsko utrdile, kar bi nujno dalo ekonomsko trdnješe celotno podjetje.

V kolektivu v teku raznih razprav skoraj vedno omenjajo visoke oz. previsoke stroške skupnih služb oz. se večkrat kar na splošno govorijo — prodaja je draga. Kaj sodite vi o tem?

Trditve, da je prodaja draga, ne moremo zanikati, lahko pa dodamo samo to, da bo glede na položaj na tržišču iz leta v leto dražja.

Glede poslovnih stroškov PSO, na kar se je pravzaprav nanašalo vaše vprašanje, ne mislim zanikati delne upravičenosti vseh pripomb. V času, ko je bila prodaja sestavni del posameznih tovarn, stroški prodaje niso bili točni, znani in ločeno registrirani tako, da je danes nemogoče delati primerjavo na podlagi trdnih dokazil med decentralizirano in sedaj centralizirano prodajo. Da notranje rezerve v PSO glede na stroške obstajajo, je lahko trditi, prav tako kot za notranje rezerve v stroških proizvodnje. Moramo se zavedati, da PSO ni bila nikakršna izjema v podjetju v razvoju svoje dejavnosti. Lahko rečemo samo to, da se je PSO razvijala v težjih pogojih kakor morebiti druge organizacije, ker je začela poslovati s fuzijo ljudi, ki so delali v posameznih tovarnah in na začetku svojega obstoja s

precejšnjimi nalogami, katere so se iz leta v leto povečevale v sorazmerju s povečanjem bruto proizvodnje podjetja. Takšen razvoj je logično povzročal, če je PSO hotela izpolnjevati takšne naloge — tudi večje poslovne stroške.

Poudaril pa bi, da je povežovanje stroškov prodaje s številom zaposlenih v PSO, na kar smo večkrat naleteli v okviru raznih debat in pripomb, izključno stvar neinformiranosti kolektiva o dejavnosti PSO. V okviru PSO od skupnega števila 950 zaposlenih 55,5 % predstavljajo produktivni delavci v montaži, servisu in inženiringu. Le-ti sami ustvarjajo svoj dohodek, na skupne službe podjetja (materialno in finančno knjigovodstvo, saldakonti, propaganda) pa odpade 10,8 % zaposlenih. S čisto prodajo na domačem tržišču prek filial, v branžni organizaciji centrale in v izvozu pa je zaposlenih nadaljnjih 20,6 % delavcev, na kontrolo kvalitete izdelkov (prevzemna kontrola), skladičenje vseh teh izdelkov podjetja in na odpremo pa odpade 8,2 % zaposlenih. Ostanek 4,9 % zaposlenih predstavljajo zaposleni v skupnih službah PSO, s plansko analitskim sektorjem.

Predosnutek nove organizacije je objavljen v izredni številki našega glasila. Kako poteka razprava v kolektivu PSO ter kakšne so glavne pripombe?

Izredno številko glasila smo pričakovali v ponedeljek, 18. 10. 1965, kakor je bilo objavljeno v sklepih DS podjetja, sprejeli smo jo šele v četrtek, 21. 10. 1965, kar nas je malo oviralo pri izvajanju planirane akcije za obdelavo predloga, ker je bil rok kratak glede na našo teritorialno razcepljenost.

Razprave po OOKZ so tekale v minulem tednu tako, da bodo pripombe s sestankov OOKZ ter sestanka kolektiva obravnavali sekretariat, koordinacijski odbor in IO sindikata v teku tega tedna. Pripomb na predlog je več, nekaj v zvezi s posameznimi definicijami, največ pa jih je glede na poglavje o medsebojnih odnosih med tovarnami in PSO. K temu predlogu so v glavnem naslednje pripombe:

— Ob prehodu na status združenega podjetja se mora po predlogu vsaka organizacija — tovarna odločiti ali se bo posluževala naših storitev ali ne. Menimo, da mora pri tem ta odločitev

biti vezana tako, da je v primeru, če se odloči za samostojno poslovanje na tem področju, potrebno najmanj eno leto, da se izvrši prenos poslov. Prav tako naj bi poznejše odpovedi kot tudi odločitve za ponovno poslovanje prek PSO bile vsakokrat vezane na rok najmanj enega leta, če se PSO in tovarna v konkretnem primeru drugače ne sporazumeta. To je s stališča kontinuitete v poslovanju na tako občutljivem področju kot je prodaja, v interesu vsake tovarne in celotnega podjetja obvezno zagotoviti. Prav tako bi bilo treba zasledovati, da je vsakokrat prenos poslov usklajen z letnim gospodarskim planom podjetja;

— Predlog posebej obravnava odvisnost dohodka PSO od dohodka tovarn oziroma o variabilnosti dohodkovnega rabata, ugotovljenega s pogodbo na začetku poslovnega leta, a kateri se po predlogu na koncu leta lahko spremeni. S tem se ne moremo strinjati, ker je takšna definicija destimulativna za PSO, posebej bi pa pri tem morali vsekakor upoštevati, da je velik del prodajnih stroškov fiksnega značaja;

— Prav tako smatramo, da zahteva podrobnejšo proučitev tudi predlog o odvisnosti pri delitvi osebnih dohodkov. Po tem predlogu, naj bi bili osebni dohodki v prodaji zaposlenih delavcev odvisni od višine osebnih dohodkov v posameznih tovarnah.

Ker je prodaja PSO organizirana po branžnem in teritorialnem sistemu, je izdelava pravilnika za osebne dohodke v tem smislu praktično nemogoča.

Masa osebnih dohodkov prodaje od rezultata tovarn in s tem tudi od rezultata podjetja.

V letošnjem prvem polletju se je v vseh enotah naše tovarne pripetilo 29 nezgod, in sicer: pri delu na strojih 5, ostalih obratnih 16, na poti na delo in z dela ter na službenem potovanju pa 8.

Zaradi poškodb pri delu na strojih je bilo izgubljenih 48 delovnih dni, zaradi ostalih obratnih poškodb 158 dni,

zaradi poškodb na poti pa 196 dni. Zaradi nesreč pri delu in na poti na delo je bilo izgubljenih 407 delovnih dni, ali povprečno 13,8 dni na eno nezgodo. Vseh obolenj (brez porodnic) pa je bilo v teh šestih mesecih 641, kar izkazuje 5613 izgubljenih delovnih dni.

Izplačilo boleznin je naslednje:

	v breme tovarne	v breme ZSZ	skupaj
za nesreče pri delu	309.498	1.407	310.905
za nesreče na poti na delo	295.901	35.331	331.232
za bolezni	5.558.569	1.506.167	7.064.736
Skupaj	6.163.968	1.542.905	7.706.873

Iz navedenih podatkov vidimo, da predstavljajo boleznine oziroma nezgode pri delu še vedno zelo veliko izgubo delovnih dni, še večjo pa izgubo finančnih sredstev. Za zmanjšanje bolniških izostankov je pred kratkim DS tovarne sprejel sklep, da je za ocenjevanje zmoglosti za delo pristojna edino obratna ambulanta ZZA. Računovodstvo bo priznavalo potrdila o nezmožnosti za delo (bolniške liste)

izdane izključno od obratne ambulante. Ta ukrep je bil sprejet predvsem proti namišljenim bolnikom. Če se stanje ne bo bistveno izboljšalo, bo DS razpravljalo o kontroli bolnikov na domu. Pričakovati je, da bodo člani kolektiva sami uvideli koliko je v nekem časovnem obdobju njihov osebni dohodek zmanjšan zaradi boleznin oz. izgubljenih delovnih dni.

J. T.

Proizvodnja v septembru

Tovarna	Plan v 000	Izpolnitev v 000	%
Elektromehanika	1.403.647	1.464.567	104,3
Elementi	607.042	475.890	78,4
Avtomatika	476.550	549.043	115,2
RA-sprejemniki	329.257	368.447	111,9
Aparati	354.211	313.623	88,5
Avtoizdelki	706.479	738.161	104,5
Elektromotorji	204.302	224.664	110,0
Naprave	125.970	242.412	192,4
Elektronika	131.974	166.561	126,2
Kondenzatorji	115.964	111.706	96,3
Instrumenti	121.168	123.232	101,7
Polprevodniki	106.683	187.024	175,3
Usmerniki	106.725	122.606	114,9
Mikron	83.550	48.755	58,4
Skupaj podjetje	4.873.522	5.136.691	105,4

Tov. Mara Novak, uvozni referent v nabavni organizaciji podjetja, se je pred dnevi poslovila od sodelavcev in odšla v zaslužni pokoj. Sodelavci so ji pripravili lepo darilo in ji zaželeli še mnogo zadovoljnih let. Sodelavcu glasila pa je povedala tole: »Zabeležite, da se vsem prav iskreno zahvaljujem za lepo sodelovanje. Če pomislim, da sem v ISKRI že šestnajst let moram priznati, da mi slovo ni lahko. Upam, da se me bodo še spominjali in da me bodo včasih tudi obiskali. Želim, da se ISKRA čimprej reši iz neugodnih gospodarskih težav.«

Odvisnost osebnih dohodkov od proizvodnje in stroškov

Nezavidljiv gospodarski položaj in pojmovanja delavcev, ki so se znašli v vrstini mrzličnih ugotavljanj uspešnosti in neuspešnosti poslovanja tovarne, nam daje razmišljati več, kot smo bili ponavadi navajeni. Se nikdar se ni toliko mudilo za razne podatke, ki morajo biti točni, kot ravno sedaj. Povečala se je odgovornost za pravilnost podatkov, vse od izvora in njihove nadaljnjše obdelave oziroma dokončne ureditve, glede na namen, ki mu služijo. Pri tem se nam vsiljuje dvojno vprašanje, ki jih nameravam pojasniti v povsem enostavni obliki in sicer:

1) Kaj so stroški in kako vplivajo na gospodarski rezultat oziroma naše osebne dohodke?

2) Kaj je kolektivni učinek in kako ta učinek vpliva na gibanje naših osebnih dohodkov?

Na razmeroma komplicirana vprašanja si bomo poiskali po možnosti najenostavnejše in vsakomur razumljive odgovore. Najprej: kaj so stroški? Stroški so cenovni odrez potroškov materiala, uslug in delovnega časa. Potroški pomenijo naravno obliko stroškov, stroški pa denarno obliko ali vrednost potroškov. Potroški so torej količine porabljenega materiala, uslug in delovnega časa, stroški pa vrednosti porabljenih količin. Stroški pa niso odvisni samo od cene predmetov potrošnje, marveč tudi od gospodarne uporabe in ravnanja s predmeti potrošnje v poslovnem procesu. Tu pa že prihajamo do škarij, ki nam režejo naš gospodarski rezultat oziroma dohodek, ki vsebuje tudi naše osebne dohodke. Te škarje so v zadnjem času vse bolj nabrušene in nam režejo tenak kos kruha. Če bi imeli več gospodarske moči, pa so nam v stanju odrezati tudi boljši kos kruha. Vedeti moramo tudi to, da je sedaj dinar v poslovnih stroških prav toliko vreden kot dinar v dohodku. Ta vrednost je bila izravnana z odpravo prispevka iz dohodka. Nekomu se bo

vsiljevalo vprašanje zakaj povežemo osebne dohodke z dohodkom in ne več s stroški? Dohodek je namreč osnovno merilo o uspešnosti in izdatnosti našega poslovanja. V dohodku se odražajo rezultati našega dela in predstavlja dobršen del novostvarjene vrednosti, ki si jo lahko razdelimo. Na ta dohodek seveda vplivajo tudi cene izdelkov in materiala, še več pa naše delovne sposobnosti in prizadevanja. Če slabo delamo ali ne delamo, smo sicer imeli razmeroma velik potrošek delovnega časa, ki po svoji normalni ceni ni imel pokritja v ustreznem gospodarskem rezultatu, ker ga z nekoristnim delom nismo dosegli. Slabši rezultat povzročajo tudi previsoki materialni stroški. Rezultata tudi ni, če našega dela nismo spremenili v uporabno vrednost za drugega, ki nam je pripravljen plačati naše proizvode najmanj v višini stroškov, ki smo jih z nekimi proizvodom imeli. Če nam tržišče ne priznava vrednosti proizvoda najmanj v višini vseh stroškov, pravimo, da smo prodajali v izgubo. Proizvodnja in prodaja z izgubo pa pomeni, da nismo pokrili izplačanih osebnih dohodkov. Dohodek je torej regulator gibanja osebnih dohodkov in veličina, ki nam ob soočenju z osebnimi dohodki pove, ali smo dosegli z ozirom na veličino osebnih dohodkov pozitivni ali negativen gospodarski rezultat. Z izločitvijo drugih vidikov izgube nam tako pojasnjena izguba pove, za koliko je bilo naše poslovanje premalo izdatno in za koliko so naši osebni dohodki okrnjeni v primerjavi z neko višino osebnih dohodkov, ki jih ne glede na gospodarski rezultat smatramo za normalne. Da bi se obdržali v okvirih rezultatov našega kolektivnega dela oziroma gospodarskega rezultata, uporabljamo razne normative in druga merila. Ob takih prilikah pravimo tudi, da postavljamo osebne dohodke v odvisnost od dosežene gotove (eksterne) pro-

izvodnje in stroškov. Trenutno poznamo in uporabljamo normativ oziroma višino priznanih bruto osebnih dohodkov na 1000 enot eksterne proizvodnje in normativ stroškov na 1000 enot eksterne proizvodnje. Od doseženih stroškov, ki se gib-

ljejo pod ali nad normativom, pa od razlike pod ali nad normativom ugotovimo delež v višini 20%, ki nam zmanjšuje ali povečuje maso bruto osebnih dohodkov za izplačilo. Oglejmo si en tak primer v poenostavljeni obliki:

	Primer ugodnega rezultata	Primer neugodnega rezultata
a) Dosežena ekst. proizvod.	2.000	1.800
b) Normativ BOD na 1000 enot eksterne proizv.	248	248
c) Po normativu in doseženi proizvodnji pripadajoči BOD = $\frac{a \times b}{1000}$	496	446
d) Normativ stroškov na 1000 enot eksterne proizv.	561	561
e) Za normalno pokritje BOD dopustna višina stroškov = $\frac{a \times d}{1000}$	1.122	1.010
f) Dejansko dosežena višina stroškov	1.022	1.020
g) Razlika med normativnimi in dejanskimi stroški (f - g)	-100	+10
h) 20% od razlike pod ali nad normativnimi stroški, ki povečuje ali znižuje višino BOD	+20	-2
i) Ugotovljena dopustna višina ali masa BOD (c ± h) za izplačilo	516	444
j) Obračunana višina BOD po obračunskih postavkah za delo po normi in času	488	488
f) Faktor stimulacije	1,06	0,91

Faktor stimulacije nam pove, ali se nam osebni dohodki lahko gibljejo nad ali pod 100% zneskom po obračunskih osnovah obračunanih BOD. Pove nam skratka začasni rezultat poslovanja in okvirne meje gibanja BOD. Dokončni rezultat pa ugotavljamo z zaključnim računom.

Poglejmo sedaj še, kako se pripravijo podatki o stroških in njihove vplive na rezultat in osebne dohodke.

Iz knjigovodskih podatkov o stroških se najprej izločijo osebni dohodki in stroški

skupnih služb. Izločimo torej element, ki je predmet obravnave in element, ki vsaj začasno ne more vplivati na naše osebne dohodke, niti moremo mi nanj vplivati. Z drugo besedo povedano, predstavljajo tako prečiščeni stroški poslovne stroške tovarne, kajti osebni dohodki predstavljajo dejansko večji del dohodka oziroma gospodarskega (finančnega) rezultata.

Pretežni del stroškov (poslovnih) se, ko so nastali in se pojavili v proizvodnem procesu, nanaša na predme-

te dela. Reprodukcijski material se pričena obdelovati in postopoma pod vplivom našega dela in sredstev za delo (stroji in orodje), dobiva drugačno obliko in uporabno vrednost. Z vzporednim in postopnim vključevanjem nekaterih drugih stroškov (elektrika, zaščitna sredstva, orodje itd.), smo oblikovali proizvod do neke stopnje izgotovljenosti ali do končnega izdelka sposobnega za prodajo. Rezultati našega dela bodo boljše, če bomo izgotovili čimveč proizvodov. Da bi izkazali boljši rezultat pa se bomo prizadevali, da bodo izdelki čimprej izgotovljeni, in da se ne bodo predolgo zadrževali neizgotovljeni v nedokončani proizvodnji. Torej predolgo zadrževanje predmetov dela v nedokončani proizvodnji povzroča dodatne stroške. Mi pa smo zainteresirani, da čimprej dosežemo čimvečjo eksterno proizvodnjo, s čimnižjimi stroški in čimnižjo nedokončano proizvodnjo. V tem se skriva tudi smisel prikazane načina ugotavljanja osebnih dohodkov, ki jih

(Dalje na 5. strani)

ISKRA SNUJE MODERNO SLUŽBO ZA RAZISKAVO TRGA

(Nadaljevanje z 2. strani)

torja ter sprejet zaključek, da je Služba za raziskavo tržišča nujno organizirati po predloženem projektu, in to pri PSO.

Ker je v teku razprava o novi organizaciji našega podjetja, menimo, da bi bilo koristno razpravljati tudi o organizacijskem položaju omenjene službe ne glede na mnenje kolegija, kot tudi o potrebah te službe. V najkrajšem času bo PSO razpisala več prostih mest diplomiranih ekonomistov in absolventov srednjih šol. Vendar to prepustimo njim, kajti sedaj je vrsta na PSO.

I. S.

Stoletnica mednarodne unije za telekomunikacije

Bilo je 17. maja 1965 v Parizu, ko so zastopniki dvajsetih držav podpisali prvo konvencijo o telegrafskem prometu. V konvenciji se naglašča, da bodo države podpisnice »pospeševale sporočila vseh vrst po telegrafski poti, po nizkih tarifah, delale na izboljšanju pogojev mednarodne službe telegrafske službe in osnovale stalni organ, ki bo skrbel za uresničitev teh ciljev.« Sklenili so, da se bodo sestajali na konferencah vsakih pet let, kjer bodo pretresali vsa vprašanja v zvezi s tem.

Od tega je preteklo točno sto let in tehnika telekomunikacij, kakor danes imenujemo, je neverjetno napredovala, posebej pa še v razdobju med dvema svetovna vojna. Glede na razvoj ostalih vej zvez — to je telefonije in radia so se naloge in cilji prvotne organizacije še povečale tako, da je na svetovni konferenci v Madridu 1932. leta organizacija dobila današnje ime »Mednarodna unija za telekomunikacije« s sedežem v Ženevi.

Na svetovni konferenci 1947. leta v Atlantic City-u, pa je mednarodna unija za telekomunikacije postala ena od specializiranih institucij Združenih narodov. Iz tega je videti, kako hitro se je človeštvo zavedlo pomembnosti zvez in mednarodnega urejanja teh vprašanj. Danes si ne moremo zamisliti življenja brez dobrih in hitrih zvez, bodisi v političnem ali gospodarskem življenju. Brez le-teh bi bil vsak napredek paraliziran. Posebno vlogo igrajo zveze v zračnem in pomorskem

prometu in v prometu nasplošno. Poleti v vesolje bi bili brez dobrih telekomunikacij enostavno nemogoči. Lahko trdimo, da taka vsestranska uporaba vpliva na razvoj telekomunikacij tako, da malo katera tehnika napreduje s tako silovitim zagonom.

Mednarodna unija za telekomunikacije je to značajno obletnico proslavila z vrsto proslav. Tako so se na dan 17. maja zbrali člani administrativnega sveta mednarodne unije za telekomunikacije v dvorani ur na Quai d'Orsay v francoskem zunanem ministrstvu, kjer je bila podpisana prva konvencija pred sto leti, v prisotnosti predsednika francoske republike, v septembru in oktobru pa

je bila v Montreuxu v Švici ob Ženevskem jezeru svetovna konferenca polnomočencev 126 vlad, članic mednarodne unije za telekomunikacije. Konferenca je revidirala obstoječo konvencijo ter jo prilagodila novim zahtevam razvoja mednarodnih telekomunikacij.

Ob tej priložnosti je te dni v Montreuxu mednarodna razstava telekomunikacij. Tudi Iskra se je udeležila te razstave s svojimi nekaterimi najbolj uspešnimi telekomunikacijskimi napravami.

Kakor je že omenjeno ima Unija svoj sedež v Ženevi, v neposredni bližini evropskega sedeža Združenih narodov. Leta 1962 je unija dobila svojo novo palačo, kjer dela prek 300 strokovnjakov

Odvisnost osebnih dohodkov od proizvodnje in stroškov

(Nadaljevanje s 4. strani)

vsebujejo boljši ali slabši delovni oziroma finančni rezultati.

Če se stroški najprej pojavijo na nedokončani proizvodnji in potem postopoma prehajajo na gotove, prodane in plačane proizvode, potem nimamo interesa:

— povzročati v absolutni vrednosti prekomernih stroškov

— povzročati stroške, ki ne bi imeli za posledico čimprej gotove proizvodnje.

V našem primeru neugodnega rezultata je razvidno, da smo pri razmeroma visokih stroških dosegli razmeroma nizko proizvodnjo. Prav to se nam dogaja v naši tovarni, bodisi, da so bili stroški v absolutnem znesku za tako količino proizvodnje previsoki, bodisi, da smo s povzročitvijo stroškov povečali nedokončano proizvodnjo, iz katere pa ne moremo potegniti še nobenega finančnega rezultata. Povsem na kratko si poglejmo še finančni rezultat. Uporabili bomo številke iz primerov ugotovitve dopustne višine BOD za izplačilo:

	Primer ugodnega rezultata	Primer neugodnega rezultata
a) Dosežena vrednost eks- terne proizvodnje	2 000	1 800
b) Odbitne postavke (rabat, polizdelki drugih tovarn)	300	300
c) Celotni dohodek (a — b)	1 700	1 500
d) Poslovni stroški	1 022	1 020
e) Dohodek (c — d)	678	480
f) Osební dohodki — BOD	516	488
g) Ostanek dohodka	+ 162	— 8

Iz podatkov je razvidno, da smo v prvem primeru pokrili osebne dohodke v višini obračunanih po obračunskih postavkah in celo nekaj več. Formirali smo tudi primeren ostanek dohodka za sklade. V drugem primeru pa osebnih dohodkov, obračunanih po obračunskih postavkah nismo pokrili v celoti. Pojavila se je celo izguba, kar pomeni, da so bili osebni dohodki previsoki in neuskkljeni s finančnim rezultatom. Preveč izplačane osebne dohodke bomo morali nadoknaditi z večjo proizvodnjo in znižanjem stroškov. Dokler ni dosežen pozitiven rezultat, se mora to poznati tudi na

osebnih dohodkih. Saj nam je, upam, razumljivo, da iz žaklja lahko vzamemo samo toliko, kolikor je v njem. Da bi nam postale stvari še nekoliko razumljivejše, bi enkrat prihodnji morali podrobneje obravnavati še temo: nastajanja stroškov in njihovi vplivi na strukturo cene in gospodarski rezultat.

Z ugotovljenim finančnim rezultatom po periodičnih in zaključnih računih pa je izmerjen tudi kolektivni učinek. Prek tega ne moremo in nimamo kje vzeti sredstev za večje osebne dohodke. Da pa bodo lahko večji, je izhod samo v večjem dohodku, ki ga ustvarjamo kolektivno. Posameznik v tovarni samo soustvarja dohodek, ki je v obliki osebnih dohodkov razdeljen med člane kolektiva na osnovi meril o vrednosti in količini individualno opravljenega dela ter količini kolektivno doseženega finančnega rezultata tovarne kot celote.

Iz tega lahko zelo jasno potegnemo še zaključek, da se v navedenem smislu mora preorientirati tudi miselnost zaposlenih ter individualna stališča in težnje podrediti skupnim interesom. Gospodarska reforma nam v materialnem pogledu ni izboljšala našega položaja, v pogledu osebnih dohodkov pa celo poslabšala. Postavljeni smo torej pred dejstvo, da postanemo aktivni gospodarji na vseh področjih dela, če si hčemo v bodoče rezati boljši kos kruha.

-M-

RAZPIS

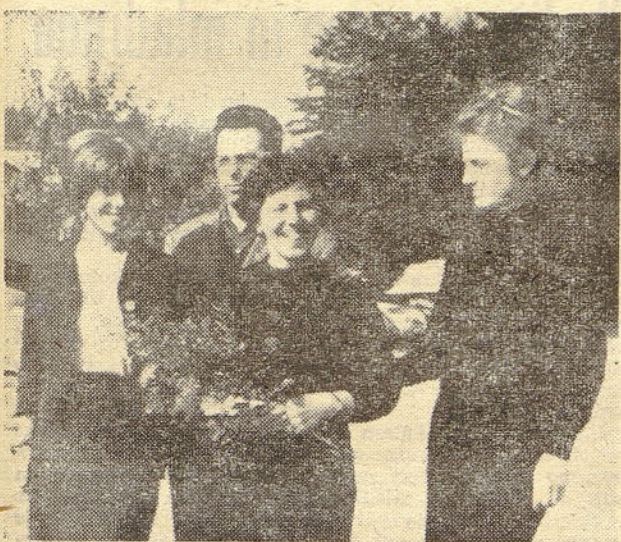
RAZPISNA KOMISIJA
TOVARNE ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ,
SAVSKA LOKA 4

razpisuje naslednja prosta vodilna delovna mesta:

- SEF TEHNIČNEGA SEKTORJA**
Visoka ali višja tehniška šola strojne stroke z najmanj 5-letno ustrezno prakso.
- SEF PROIZVODNEGA SEKTORJA**
Visoka ali višja tehniška šola strojne stroke z najmanj 5-letno ustrezno prakso.
- SEF FINANČNEGA SEKTORJA**
Visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne stroke z najmanj 5-letno prakso v finančni službi gospodarske organizacije ali srednja strokovna izobrazba iste stroke z najmanj 10-letno prakso v finančni službi gospodarske organizacije.
- SEF GOSPODARSKEGA SEKTORJA**
Visoka ali višja šola ekonomske ali tehniške stroke z najmanj 5-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba iste stroke z najmanj 10-letno prakso na področju planiranja v gospodarski organizaciji.
- SEF SEKTORJA TEHNIČNE KONTROLE**
Visoka ali višja šola tehniške stroke z najmanj 5-letno prakso na področju kontrole ali proizvodnje v gospodarski organizaciji.
- SEF SPLOŠNEGA SEKTORJA**
Visoka ali višja šola pravne, upravne ali ekonomske stroke z najmanj 5-letno ustrezno prakso.
- SEF ORGANIZACIJSKEGA BIROJA**
Visoka oziroma višja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na področju urejanja organizacije v gospodarstvu.
- KOMERCIALNO TEHNIČNI SVETNIK**
Visoka oziroma višja tehniška šola strojne ali elektro stroke z najmanj 10-letno prakso na tehnično komercialnem področju ali srednja strokovna šola iste stroke z najmanj 15-letno prakso na enakem področju dela ter znanje dveh svetovnih jezikov.
- SEF OBRATA ATN**
Visoka oziroma višja šola elektro smeri — šibki tok z najmanj 5-letno ustrezno prakso.
- SEF OBRATA STIKAL**
Visoka ali višja tehniška šola elektro smeri — jaki tok z najmanj 5-letno ustrezno prakso.
- SEF OBRATA MEHANIZMOV**
Visoka ali višja tehniška šola strojne stroke z najmanj 5-letno ustrezno prakso ali srednja strokovna šola strojne stroke z najmanj 10-letno ustrezno prakso.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in dosednji zaposlitvi pošljite do 15. novembra 1965 na naslov: RAZPISNA KOMISIJA TOVARNE ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ, Savska loka 4.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri po razpisu, do 25. novembra 1965.

Se mnogo srečnih, zdravih in zadovoljnih let v zasluženem pokoju želimo dolgoletni, vestni in marljivi sodelavki tov. Angeli Kolar člani kolektiva ISKRA »Avtomatika« Pržan

raznih narodov. Trenutno je organizirana tako, da v njej delujejo štirje stalni organi. Generalni sekretariat, na čelu z generalnim sekretarjem, je odgovoren za vse splošne zadeve unije in njenih organov, to so: zunanje zveze, finance, tehnično sodelovanje, osebje, publikacije itd., potem ima tri sekretariate: mednarodni posvetovalni komite za telefonijo in telegrafijo, kratko imenovan CCITT, mednarodni posvetovalni komite za radio CCIR in mednarodni komite za registracijo frekvenc ali IFRB.

Industrija telekomunikacijskih naprav je zelo zainteresirana za delo mednarodne unije, predvsem pa njenih posvetovalnih organov za telefonijo, telegrafijo in radio.

Zato strokovnjaki vseh pomembnih industrij za telekomunikacije sodelujejo na konferencah, komisijah, delovnih skupinah in ostalih sestankih. Seveda predstavniki industrije nimajo glasovalne pravice, to imajo le predstavniki držav — članic. Mednarodna unija za telekomunikacije na svojih administrativnih konferencah sprejme pravilnike za telegrafski, telefonski in radio promet. Le-te, države članice, ratificirajo in s tem postanejo zakon za vse. Na podlagi teh pravilnikov se odvija normalno ves telegrafsko-telefonski in radijski promet. Le-te, države članice, ratificirajo in s tem postanejo zakon za vse. Na podlagi teh pravilnikov se odvija normalno ves telegrafsko-telefonski in radijski promet. Le-te, države članice, ratificirajo in s tem postanejo zakon za vse. Na podlagi teh pravilnikov se odvija normalno ves telegrafsko-telefonski in radijski promet. Le-te, države članice, ratificirajo in s tem postanejo zakon za vse. Na podlagi teh pravilnikov se odvija normalno ves telegrafsko-telefonski in radijski promet.

Interesantno je to, da ti organi izdajajo le mnenja, vendar povsod tako v eksploataciji in radio službe, kakor v industriji ta mnenja jemljejo kot zakon. Delo posvetovalnih organov je tako obširno, da ne mine

uporabo frekvenc in odkriva motnje. Za industrijo telekomunikacijskih naprav pa je najvažnejše delo obbeh posvetovalnih organov za telefonijo, telegrafijo in radio.

V komisijah, podkomisijah in delovnih skupinah razpravljajo o vseh vprašanih v zvezi z razvojem telekomunikacij, vzdrževanjem in usklajanjem sistemov, ki jih na plenarnih zasedanjih sprejmejo in potem v obliki mnenj in želja posredujejo članicam.

mesec, niti teden, da v se-
dežu unije v Zenevi ne bi
zasedala vsaj ena komisija
ali delovna skupina.
Zbir rezultatov vsega dela
mednarodne unije je vse-
stranski napredek telekomu-
nikacij v svetu. Tudi Iskrini
strokovnjaki sodelujejo v ne-
katerih najbolj važnih komi-
sijah.

V zadnjih letih je medna-
rodna unija dobila nove in
zelo pomembne naloge. Prek
tehnične pomoči pomaga član-
icam v razvoju, da organi-
zirajo svoje telekomunikaci-
je na moderen in hiter na-
čin. V ta namen izdeluje
plane zvez (v okviru svetov-
nih planov) izvaja programe
formacije strokovnih kadrov
s finančnimi sredstvi pod-
pira razvoj. Trenutno unija

pomaga 25 članicam pri nji-
hovem razvijanju telekomu-
nikacij. Tudi Iskra sodeluje
z departmanom za tehnično
pomoč. Prek štipendij, ki jih
daje tehnična pomoč, se je
že nekaj naših strokovnja-
kov izpopolnjevalo v inozemstvu. Štirje mladi inženirji Zavoda za avtomatizacijo pa so pred nedavnim odšli v ZDA na podiplomski študij telekomunikacij.

Iz vsega je razvidno, kako pomembno vlogo igra mednarodna unija za telekomunikacije pri razvoju zvez v korist napredka in človeštva. Sto let prehojene poti, mednarodnega sodelovanja v razvoju telekomunikacij, lahko trdimo — je prineslo človeštvu neprecenljivo korist.

Vladimir Senk

Mladinska konferenca v »Polprevodnikih«

Investicije v nove kadre se najhitreje obrestujejo

Te besede so bile izgovorene na mladinski konferenci tovarne ISKRA — »Polprevodniki« Trbovlje. Mladinci so precej razpravljali o izobraževanju, kar je razumljivo, saj bo tovarna začela obratovati s polno zmogljivostjo že prihodnje leto. Vodstvo tovarne predvideva, da bo nova tovarna sposobna za vselitev do novega leta, ker je bil odobren kredit v višini 200 milijonov din. Na konferenci so mladinci kritizirali gradbeno podjetje, ki gradijo tovarno, saj je n. pr. podjetje »Napredak« iz Zagreba tako slabo izdelalo tla, da morajo delavci sedaj ponovno vse razkopati in izdelati nove podloge. Zaradi omenjene malomarnosti bo tovarna pozneje dograjena, kot je bilo predvideno.

Sekretar mladinske organizacije je v svojem referatu med drugim še posebno poudaril, da so le sposobni kadri garant nadaljnega razvoja tovarne. Trenutno so delavci tovarne razmeščeni v Kranju in Trbovljah. S preselitvijo v Trbovlje se bo proizvodnja povečala, potrebni bodo novi sposobni kadri, ker se precej strokovnih delavcev ne bo preselilo iz Kranja v Trbovlje. Vodstvo tovarne se tega zaveda, zato odobrava izredno izobraževanje vsakomur, ki to želi in tudi nudi finančno pomoč pri študiju.

Mladinska organizacija je v preteklem letu delala v zelo težkih pogojih, ker je nekaj mladincev zaposlenih še v Kranju, večina pa v Trbovljah. Zaradi prevelike oddaljenosti mladinci niso mogli organizirati skupnih akcij, vendar je mladinska organizacija sodelovala pri mnogih razpravah v okviru komune, kot n. pr. o družbenem planu občine, volilni aktivnosti, sodelovali so pri praznovanju dvajsete obletnice in praznika dneva mladosti.

Mladinci tovarne so se vključili tudi v mladinsko

tekmovanje v dvigu produktivnosti in dosegli drugo mesto. Posebno se je izboljšala disciplina, saj zamud, privatnih izhodov in neopravičenih izostankov z dela skoraj ni bilo. Mladinska organizacija je v preteklem letu tudi tekoče zasledovala problematiko tovarne in delo samoupravnih organov, vendar bo morala v bodoče posvetiti več pozornosti mladincem, ki so člani DS tovarne, ker s temi mladinci do sedaj ni bilo pravega sodelovanja.

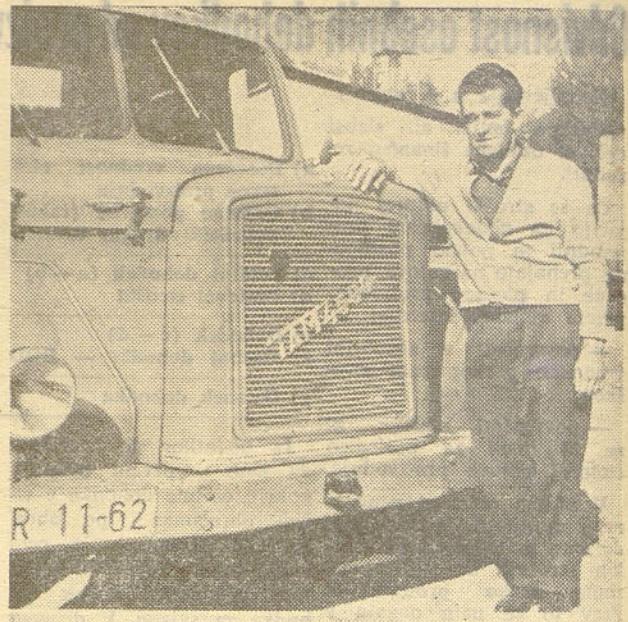
V diskusiji, ki se je razvila po poročilu in referatu, so mladinci predvsem razpravljali o uvedbi 42-urnega delovnika v tovarni, disciplini in medsebojnih odnosih, vključevanju mladincev v samoupravne organe, o novem pravilniku o osebnih dohodkih, novi organizaciji podjetja in v zvezi s tem o pravicah, ki bodo prenešene na tovarne, o kulturnem in zabavnem življenju mladine itd. Posebno vprašanje uvedbe 42-urnega delovnika je za delavce v tovarni zelo aktualno. Delavski svet je že v lanskem letu imenoval komisijo, ki naj bi pripravila zadnevni elaborat, vendar ni naredila tistega, kar se je od nje pričakovalo. V tovarni namreč ni na razpolago strokovnjakov, ki bi izdelali potrebne analize. Vodstvo tovarne je zaprosilo za pomoč strokovno službo uprave podjetja, dobili pa so odgovor, da za komisijo lahko organizirajo samo seminar, druge pomoči pa jim ne morejo nuditi! Ker nimajo nikogar, ki bi izdelal potrebne analize,

tovarna ne more pričeti s skrajšanim delovnim časom, čeprav imajo mogoče za to vse pogoje.

Mladinci so se tudi zanimali, kako se izpolnjuje letni plan tovarne, kako poteka izvoz in nabava materiala. Vodja proizvodnje je mladincem pojasnil, da bo plan po rebalansu dosežen, prvotno planirani izvoz pa je bil izpolnjen že junija, dodatne izvozne obveznosti pa bodo izpolnjene do kraja oktobra. Tovarna ima na inozemskih tržiščih več kupcev, kot lahko plasira svojih izdelkov. Tudi sanacijski načrt tovarne se v redu izvaja. Zaloge materiala in nedokončane proizvodnje so minimalne. Težji problem je z nabavo reprodukcijskega materiala, vendar pričakujejo, da bo material za letošnje leto prišel v predvideni količini.

Mladinci so na kraju sklenili, da bodo takoj, ko bodo tovarno preselili v nove prostore, izdelali konkreten program svojega dela in ga tudi dosledno izvajali.

F. D.

Zasluzeno priznanje

200.000 km brez večje okvare in brez generalnega popravila je prevozil s kamionom »TAM 4500« sofer Franc Mubl, zaposlen v »Elektromehaniki« v Kranju, za kar je bil povabljen v Beograd, kjer mu je direktor »TAM« na »Sejmu tehnik« izročil diplomu, praktično darilo in zlato značko z oznako 200.000 km — Cestitamo in še vnaprej: Srečno!

Nagrade za najboljše tovarne in mladince

Koordinacijski komite ZMS podjetja je na 5. plenumu med drugim obravnaval tudi zaključno poročilo o tekmovanju mladine podjetja v dvigu produktivnosti. Iz poročila je bilo razvidno, da tekmovanje kljub temeljitim pripravam ni tako uspelo, kot je bilo pričakovati, vendar pa je kljub določenim

pomanjkljivostim le pokazalo nekaj problemov, ki jih je vredno omeniti. Predvsem velja opozoriti na dejstvo, da je od 3.144 tekmujočih mladincev delalo po normi 2.022 ali 64%, po času pa 1.122 ali 36%, kar pomeni, da več kot 1/3 mladincev dela na delovnih mestih, ki niso normirana. Po nekaterih tovarnah pa je razmerje med mladinci, ki delajo po učinku in mladinci po času še v večjem razkoraku.

Ugotovitev, nad katero bi se morala posamezna vodstva po tovarnah bolj zamisliti, je v tem, da mladinci v celoti ne dosegajo norme v taki višini kot ostali delavci. Pri tem se postavlja vprašanje, ali so mladinci slabše strokovno usposobljeni, ali pa delajo na delovnih mestih, ki so slabše normirana. Naslednja ugotovitev je tudi v tem, da letos po tovarnah ni bilo mogoče uspešno izvesti niti mladinskega tekmovanja, kako bodo tedaj te strokovne službe sposobne zbirati in pošiljati podatke mehano-grafskemu centru podjetja, času.

Med posamezniki je bilo nagrajenih 7 mladincev, in sicer: šest mladincev, ki so dosegli najboljše rezultate kot delavci na normo in najboljši mladinec, ki dela po grafskemu centru podjetja, času.

1. »Elektronika« Horjul 50.000 din, 2. »Polprevodniki« Trbovlje 40.000 din, 3. »Elementi« Ljubljana 30.000 dinarjev.

Tekmovalec	Tovarna	Nagrada
Janez Nagode	»Elektronika« Horjul	radijski aparat
Jožica Malovrh	»Elektronika« Horjul	trans. aparat
Valentina Troha	»Elektronika« Horjul	gramofon
Francka Storman	»Elektromehanika« Kranj	gramofon
Janez Bukovšek	»Elektromehanika« Kranj	gramofon
Ivanka Celarc	»Elektronika« Horjul	gramofon

Od tistih, ki so delali po skem tekmovanju dosegli čas, je prejel prvo nagrado najboljše rezultate, iskreno (transistorski aparat) mladinec Vojko Anderle (»Elektromehanika« Kranj). Vsem tovarnam in posameznikom, ki so v mlad-

F. D.

Morda se motim...

Morda se motim, ko se čudim, da iz našega podjetja odhaja toliko in toliko naših vodilnih ljudi in strokovnjakov iz posameznih tovarn, ZZA in PSO v inozemstvo k raznim tujim firmam, da opravijo tak in tak posel, se spoznajo s to in to tehnologijo, da prevzamejo tako in tako tehnično dokumentacijo, tak in tak stroj itd. itd., da pa potem na drugi strani ugotavljamo, da smo nabavili orodjarski stroj, za ka-

tereza že leto dni ni bilo »dela«, da nam posli še vedno ne gredo, kot bi želeli kljub svečano podpisanim raznim pogodbam o vključitvi v »mednarodno kooperacijo«, da je tehnologija v večini naših tovarn še precej za dosežki v svetu, in tudi naše konstrukcije so deležne vse preveč »sprememb« tudi potem, ko je dokumentacija že oddana v proizvodnjo. To je ena plat medalje, in druga? Nismo še slišali, da bi ti naši obiskovalci raznih tujih firm in študenti predlagali kake spremembe v poslovanju (organizacijske spremembe) z ozirom na ugotovitve ustreznih rešitev v inozemskih firmah, kjer so bili na študiju ali na obisku, opozorili na spremenjeno tehnologijo, objavili kako tehnično zanimivost, ki bi jo bilo vredno v Iskri vsaj preštudirati, če že ne tudi uvesti. Mislim in prepričan sem, da vsi ti naši ljudje niso ne slepi ne gluhi za novitete in za različne rešitve od tistih v Iskri. Marsikaj pripovedujejo v svojem ož-

(Dalje na 8. strani)

Dopisujte
v Iskro!

Prodaja v septembru

PRODAJNI ODDELEK	IZVRŠITEV V %
ZVEZE	168,8
NAPRAVE	72,6
MERILNA TEHNIKA	110,7
STIKALNA TEHNIKA	110,6
AVTOELEKTRIKA	90,5
ELEMENTI	84,1
SIROKA POTROSNJA	145,8
SKUIAJ	144,8
REZERVNI DELI	100,6
SAUF AJ	114,3

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 24. seje UO podjetja (22. 10. 1965)

● UO ugotavlja, da prvotno postavljeni plan proizvodnje ni bil realiziran zato, ker Jugobanka v prvem polletju ni pravočasno realizirala svoje obveze nasproti podjetju, nadalje, da obstaja vprašanje realizacije tudi rebalansiranega proizvodnega programa zaradi pomanjkanja dinarskih sredstev za odkup deviz, in to v obdobju julij — september, ter da ta problem še nadalje obstaja, vendar ne smemo pri tem izvesti tudi interne subjektivne problematike.

● Nabavna organizacija naj na prihodnji seji UO poda poročilo o razdelitvi deviznih sredstev.

● UO smatra, da je program tovarne Avtomatika v Pržanu sicer v redu, da pa je perspektiva ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja tovarne odvisna predvsem od tovarne same, v manjši meri pa od deviznih predpisov, bodisi družbenih, bodisi internih v podjetju. Zato UO sprejema sklep po predlogu teama, ki je obdelal analizo programa tovarne Avtomatika z vidika povečanja rentabilnosti in usklajevanja z obstoječimi kapacitetami tovarne, kot sledi:

a) UO je prišel do zaključka, da je po predlogu programskega sektorja, tovarne in PSO sedanji proizvodni program s planiranim razvojem za tovarno Avtomatika primeren.

b) Tovarna Avtomatika mora še naprej skrbeti za čim bolj racionalen način proizvodnje in doseči z racionalizacijo in mehanizacijo proizvodnje racionalnost prodaje tudi za inozemstvo.

● UO bo predlagal delavskemu svetu v potrditev sklep da v perspektivnem programu podjetja požarno-varnostne naprave in varilne naprave, katere proizvaja Tovarna električni aparatov v Ljubljani, ostanejo v grupi IV s tem, da v kolikor bo perspektiva pokazala razvoj na teh artiklih, to pregrupiramo v višjo grupo. S tem pa ni rečeno, da se ta proizvodnja v tovarni ne more razvijati naprej v okviru možnosti tovarne.

● Proizvodnja elektronskih računskih strojev, ki je v programu tovarne Elektronika Horjul, se razvrsti v IV. grupo. S tem UO ne smatra, da se podjetje odreka tej proizvodnji (digitalni tehniki), prihodnost pa naj pokaže, koliko bo utemeljeno to proizvodnjo razvrstiti v višjo grupo.

● UO daje svoje soglasje, da tov. Kryštufek Boris zasede delovno mesto v. d. direktorja tovarne Elektromehanika. Do dokončnega imenovanja direktorja te tovarne vrši posle tov. Borisa Kryštufka v organizacijsko-

skadrovskem sektorju podjetja njegov namestnik.

● Po obravnavanju predloga Tovarne električnih aparatov za spremembo faktorja OD upravni odbor sprejema sklep:

— da se faktorji kot eno izmed možnih meril zadržijo in izpopolnijo ter se z njimi ugotavljajo razpolož. sredstva za OD med obračunskimi dobami;

— dokončna delitev dohodka pa naj se izvrši po periodične obračunu z upoštevanjem v gospodarskem planu uveljavljenih dopolnilnih razmerij.

● Na predlog v. d. generalnega direktorja upravni odbor podaljšuje rok za dostavo pripomb na gradivo o novi organizaciji podjetja, in to od 26. 10. na 3. 11. 1965

Sklepi 12. izrednega zasedanja DS Elektromehanike (20. 10. 1965)

● Delavski svet sprejema na znanje zahtevo ing. Danila Dougana za razrešitev funkcije direktorja tovarne in ga v skladu s čl. 98 temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah razrešuje te funkcije.

Ing. Danilo Dougan je dolžan izvršiti v skladu s čl. 58 zakona o podjetjih primopredajo v navzočnosti spodaj imenovane komisije na imenovanega vršilca dolžnosti.

● Delavski svet imenuje tov. Borisa Kryštufka, direktorja organizacijskega kadrovskega sektorja podjetja za vršilca dolžnosti direktorja tovarne.

● V komisijo za prevzem poslov med direktorjem ing. Danilom Douganom in vršilcem dolžnosti direktorja tov. Borisom Kryštufkom imenuje delavski svet naslednje člane:

- ing. Alojza Grčarja
- Maksa Vertačnika
- Miroslava Gogala

● V komisijo za razpis in imenovanje novega direktorja izvoli delavski svet dva predstavnika tovarne:

- Antona Štefeta, mojstra v vzdrževanju strojev
- Vinka Plešca, obratovodjo v orodjarni.

Sklepi 30. seje UO Elektromehanike (18. 10. 1965)

● Upravni odbor potrjuje plan proizvodnje za mesec november 1965, v naslednjih vrednostih: skupna proizvodnja 1.349.914.000 din, ekster-na proizvodnja pa 1 milijardo 300.829.000 dinarjev.

● Upravni odbor sprejema na znanje sklepe 22. seje UO podjetja. Za obravnavo gradiva o novi organizaciji podjetja po delovnih enotah

so določeni naslednji člani: dipl. ing. Alojz Grčar, ing. Peter Mihelič, Franc Križaj, Miroslav Gogala, Jakob Vehovec, dipl. ing. Jože Unk, dipl. ing. Pavle Kryštufek, Jože Trampuš, Damijan Hafner, Janez Brezar, Stane Kern, Zora Plavec, Avrelj Tronkar, dipl. ing. Vinko Gaber, Janez Gorjanc, Vinko Plešec in dipl. ing. Marko Rant.

Imenovani člani so dolžni posredovati vse pripombe oziroma stališča posameznih delovnih enot upravnemu odboru tovarne.

● Upravni odbor je po pregledu poročila tehničnega sektorja o osvajanju novih izdelkov ugotovil, da je treba pri telefonskih centralah skrbeti program in proizvodnjo tipizirati. Strokovnjaki bodo posebej zadolženi, da izdelajo potrebne programe.

● Pri obravnavi stanovanjske problematike je bil med drugim sprejet naslednji sklep:

Glede na ponovno kritično stanovanjsko problematiko predlaga upravni odbor delavskemu svetu, da bi za vsakega delavca ob sprejemu v tovarno veljal tudi pogoj, da ima urejeno stanovanjsko razmerje. Stanovanjski problem strokovnjakov pa bi upravni odbor reševal posebej.

● Upravni odbor potrjuje razpisne pogoje, v skladu s čl. 20/1 Začasnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih podjetja Iskra Kranj, za nekatera vodilna delovna mesta:

Razpisni roki in ostali pogoji razpisa bodo določeni kasneje.

● Upravni odbor zadolžuje šefa proizvodnega sektorja, da takoj poskrbi za premeštev režijskih delavcev v proizvodnjo koordinatnega stikalnika ATN.

● Ker se je glede na večje tržne potrebe števec v I. 1966 povečal tudi plan številčnikov v obratu mehanizmov, je bila izdelana ponovna analiza potrebne delovne sile, po kateri bi obrat moral zaposliti še 7 delavcev. Glede na to odobrava upravni odbor obratu mehanizmov, da poveča delovno silo.

● Za sestavljanje informativnega lista Iskra Kranj (Elektromehanika) zadolžuje upravni odbor tov. Rada Kokalja, za redaktorja lista pa predsednika DS in predsednika UO.

Sklepi UO tovarne električnih merilnih instrumentov, Otoče (14. 10. 1965)

● Upravni odbor sprejema poročilo tov. Truhačeva o finančni situaciji tovarne. Ker je bil poslovni rezultat zaradi znižanja poslovnih

stroškov dober, predlaga UO, da se še nadalje zaostrojuje evidenca nad potrošnjo materiala, gibanjem zaloga in delovno disciplino.

● Ker se s stroji v delavnicah ne ravna po pravilih, UO zadolžuje šefe sektorjev in mojstre delavnic, da povečajo red in disciplino.

● UO predlaga, da bi bila prosta sobota v mesecu novembru delovni dan, prenese pa se prosta sobota v decembru na 31. 12. O tem bo še razprava na zborih delovnih ljudi.

Sklepi UO tovarne avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica (13. 10. 1965)

● Upravni odbor ugotavlja, da je proizvodnja v preteklem obdobju, kljub objektivnim težavam, v redu potekala.

Za naprej je treba gledati, da bodo v proizvodnjo lansirani tisti izdelki, ki jih je možno najdlje finalizirati.

● GPS naj ukrene vse potrebne ukrepe, da bodo materiali in sestavni deli za tekoče delo pravočasno dobavljivi.

Upravni odbor je na poročilo o delu in problematiki org.-kadr. sektorja sprejel naslednje sklepe:

1. Potrjuje se predložen Poslovnik organizacijskega oddelka s temi spremembami:

a) črta se odstavek pod 14. 19.

b) odstavek 6. 12 se spremeni in po novem glasi: »Vsak predlog za spremembo in izdajo novega organizacijskega predpisa je treba predložiti pismeno organizacijskemu oddelku. Le-ta je dolžan proučiti vsak tozadevni predlog in dati o njem svoje mišljenje.

c) v odstavku 6. 10 se v zadnji vrstici beseda »namreč« spremeni in se pravilno glasi »marveč«.

2. Organizacijski oddelk Upravni odbor se strinja s predlogom org.-kadr. sektorja, da se izvede predlagano reorganizacijo organizacijskega oddelka, s tem, da se ga raz-

reši statistične funkcije, število delavcev v organizaciji pa bi se zmanjšalo od 5 na 2. Rok za izvedbo tega je 31. 1. 1966.

3. Kadrovski oddelk

Upravni odbor zavrača predlog, da se namesti vodjo kadrovske službe, ker bo to delovno mesto predvidoma zasedel diplomirani pravnik. Upravni odbor odobrava predlog, da se referat za osebne dohodke okrepi za enega delavca.

Upravni odbor se strinja s predlogom, da se izprazni delovno mesto »referent za informacije«.

4. Prevozi:

Upravni odbor bo predlagal delavskemu svetu predlog za odprodajo vozila Fiat 615 in Kombi ter nabavo novega vozila Kombi.

● Upravni odbor zadolžuje org.-kadrovskega sektorja, da do prihodnje seje, t.j. do 20. 10. 1965 predloži upravnemu odboru plan štipendistov s podatki, koliko štipendistov imamo do sedaj, na kakšnih šolah jih štipendiramo, kdaj bodo predvidoma šolanje končali, od kod so doma in predvidene pogoje, ki jih bodo postavili ob sprejemu v službo.

Poleg tega naj se dostavi tudi potrebe po štipendistih v letu 1965/66.

● Upravni odbor zahteva in ponovno potrjuje sklep, da se strokovne delavce in kvalificirane delavce sprejme v službo samo preko odobritev upravnega odbora in od tega sklepa v nobenem primeru ne sme odstopati.

● V zadevi prošnje osemletke v Šempetru, za opremo tehnične delavnice, smatra upravni odbor, da bi tej šoli morali priskočiti na pomoč, zato naj pošlje šola svojega predstavnika, s katerim se bo skupno pregledalo, kaj jim lahko odstopimo, seveda pod pogojem, da je pri nas že iztrošeno, ker nimamo na razpolago finančnih sredstev za nakup novega železnega materiala.

● Upravni odbor je zadolžil org.-kadrovskega sektorja, da pripravi predlog oz. postopek za odprodajo izrabljenega drobnega inventarja in materiala, ki bi ga želeli člani kolektiva odkupiti za lastne potrebe.

RAZPIS

ISKRA — KRANJ, tovarna za elektroniko in avtomatiko Ljubljana Pržan, išče nove sodelavce:

ELEKTROINŽENIR,

(šibki tok za delo na področju elektroakustike)

STROJNI INŽENIR ali TEHNIK

(s prakso za delo na konstrukcijah orodij in naprav)

STROJNI INŽENIR ALI TEHNIK

(s prakso za delo v tehnični kontroli)

Pismene ponudbe sprejema »ISKRA« — KRANJ, tovarna za elektroniko in avtomatiko Ljubljana — Pržan.

Športna dejavnost v »Avtoelektriki«

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikalni podružnici tovarne avtoelektričnih izdelkov iz Nove Gorice je v obdobju od 1. 1. 65 do danes opravila pri svojem delu velik korak naprej. Volje do dela ni primanjkovalo — edino kar je oviralo delo komisije so bila finančna sredstva, ki pa so glede na trenutno ekonomsko stanje nasploh, bila le primerno odmerjena in tudi namensko porabljena. Zaradi tega ne moremo mimo tega, da pri tem ne izrazimo priznanja in zahvale izvršnemu odboru sindikalne podružnice, ki nam je v okviru možnosti dala vso materialno in moralno podporo.

Zaradi težkega finančnega stanja komisija v tem obdobju ni mogla svoje dejavnosti razširiti na rekreacijo delovnih ljudi, temveč se je v glavnem omejila le na športno dejavnost, ki je bila dokaj uspešna. Da ne bi bili krivični, moramo le omeniti nekaj športnih panog, v katerih smo dosegli določene uspehe. Najuspešnejši med temi so vsekakor bili strelci, saj sestavlja ekipo nekaj rutiniranih tekmovalcev, ki so se s svojimi rezultati prebili celo do zveznega tekmovanja. Najuspešnejši strelec je bil tov. Černe Sergej, ki je na republiškem prvenstvu zasedel odlično 10. mesto. Poleg državnega prvenstva moramo tu omeniti še tekmovanja v republiškem merilu kot so: tekmovanja za pokal Postojnske jame, kjer so strelci zasedli 3. mesto, tekmovanje za občinski pokal Kamnika v Kamniku in tekmovanje za pokal priključitve Primorske v Novi Gorici, ko je ekipa

osvojila prehodni pokal. Poleg teh tekmovanj se je ekipa udeležila tudi več tekmovanj v občinskem merilu, kjer je vedno žela zavidljive rezultate (eno prvo, tri druga in tri tretja mesta).

Uspehe pri svojem delu je žela tudi sekcija za odbojko, ki pa še nima dovolj tradicije in prepotrebnih srečanj. Odbojko smo začeli gojiti šele proti koncu leta 1964, ko smo brez vsakih rekvizitov prvič nastopili na zimskem prvenstvu občine N. Gorica. Dobrih rezultatov nismo dosegli, pač pa je bil ta nastop koristen za druge stvari, saj nam je dal povod in tekmovalnega elana za nadaljnje delo. Kljub začetnim težavam je moštvo nadaljevalo z delom in se 24. 4. 1965 ponovno udeležilo »Tradicionalnega tekmovanja za 1. majski pokal »Iskre« v Radovljici. Rezultati dela so bili vidni, saj je bila kolektivna igra na oko že dopadljiva, čeprav še vedno neplodna. Med tem časom je bilo odigranih več prijateljskih srečanj z ekipo »Mebla« iz N. Gorice in ekipo JLA iz N. Gorice.

Dne 16. 5. 1965 je sekcija organizirala v N. Gorici odbojarski turnir v počastitev dneva mladosti 25. maja. Na turnirju so sodelovale 4 ekipe, naša pa je zasedla prvo mesto.

Dne 10. 10. 1965 smo v N. Gorici ponovno organizirali »Prvi tradicionalni turnir za prehodni pokal tovarne ISKRA iz N. Gorice«. Sodelujočih je bilo 5 ekip. Naše moštvo je z istim številom točk kot prvo in drugoplasirano zasedlo 3. mesto. Odslej bomo ta turnir redno organizirali in bi željeli, da bi

se ga udeleževale tudi ekipe drugih enot ISKRE.

Posebno mesto moramo omeriti II. letnim športnim igram ISKRE, ki so bile 25. in 26. junija 1965 v Novi Gorici.

Prireditelj te velike športne manifestacije je bila naša tovarna. Na teh igrah je sodelovalo nad 400 športnikov podjetja ISKRA, ki so se pomerili v petih športnih panogah.

Uspeh na teh igrah ni izostal in so naša moštva zasedla sledeča mesta:

Nogometaši 2. mesto za ZZA Ljubljana, brez izgubljene tekme, odbojkaši 6. mesto (izmed 13 ekip); strelci 2. mesto (za Elektromehaniko iz Kranja); kegljači 4. mesto v ekipnem plasmaju in eno 2. mesto v posamičnem plasmaju, medtem ko igralci namiznega tenisa niso želi uspehov. V skupni razpredelnici je naša tovarna izmed 14 udeležencev zasedla odlično 3. mesto. Moramo pripomniti, da smo v organizacijo iger vložili ogromnega napora in se zato v času od februarja do junija 1965 drugje praktično nismo mogli udeleževati. Po II. letnih igrah ISKRE je naša odbojarska ekipa imela še nekaj prijateljskih srečanj z raznimi moštvi na Goriškem.

Dne 18. 9. 1965 smo se udeležili turnirja sindikalnih ekip občine.

- G. -

Morda se motim

(Nadaljevanje s 6. strani)

jem delovnem okolju, svojih zapažanj pa ne objavijo, pa tudi potna poročila so v tem oziru kaj skromna, preskromna.

Morda se motim, vendar trdim, če bi vsi ti naši »inženjerski« del tega, kar so videli v inozemstvu na področju tehnike, tehnologije in organizacije poslovanja, prenesli ustreznim službam v enoti, kjer delajo, ali pa službam podjetja, potem bi marsikje v Iskrji lahko bolje dihali.

ZAHVALA

Vsem, ki ste mi izrekli sožalje ob smrti mojega ljubljenega očeta ter poklonili cvetje na njegov grob in ga spremili na njegovi zadnji poti, moja iskrena zahvala.

Alojz Kastru

Kontaktorji, Kranj

S K R A — glasilo delovne za kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teletkomunikacije elektronic in avtomatiko — Urednik: Alojz Kastru — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Siavec — izhaja tedensko — Tisk in klic: CP Gorenjski tisk, Kranj

Te dni je odšel v pokoj tov. Franc Šifkovič iz gospodarskega sektorja »Elektromehanike« v Kranju. Je eden izmed redkih delavcev še iz stare »Jugočeške«, zato mu je štrajk tekstilnih delavcev dobro poznan. Po pravici ga lahko štejemo med veterane, saj šteje njegova delovna doba v tovarni, ki je medtem trikrat menjala lastnika in seveda tudi branžo — kar 37 let. Sodelavci, kakor vsi člani »Elektromehanike« mu želijo še mnogo zdravih, zadovoljnih in in krepkih let. — Tov. Šifkovič je sodelavcu glasila povedal tele želje: »Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem zahvaljujem za lepa in praktična darila, ki mi bodo res v ponos in priznanje. Obenem jim želim, kot tudi celotnemu delovnemu kolektivu, veliko delovnih uspehov.«

PISMA BRALCEV

Izmet in kontrola

Tov. urednik!

Kot člana kolektiva »Iskre« me zanima naslednje vprašanje:

V dobi reforme govorimo o vseh mogočih skritih rezervah in iščemo jih — najdemo pa jih navadno v prevelikem številu zaposlenih in predvsem pri kurirjih, snajlkah, čuvajih in vratarjih, do danes pa še nisem zasledil, da bi bilo postavljeno vprašanje izmeta! Ali vodstvo tovarn in samoupravni organi kdaj o tem razpravljajo? Kakor kaže, nima nobena tovarna mesečno obračunan izmet in če ga ima, kakšen je ta izmet v posamezni tovarni (prikazan v dinarjih)?

Naši kontrolorji se še držijo zastarelih predpisov in često dajo polizdelke v izmet, ki funkcijsko vsestransko odgovarjajo pa tudi zunanja oblika ima skoraj nevidno napako (pri tem imam v mislih okrove za števec). Tudi bakelinski izdelki, ki imajo zunanjo obliko nekje nekoliko hrapavo ali preostre robove in temu podobno, ki pa funkcijsko popolnoma odgovarjajo, ne bi bilo treba povsem izločiti. Mar ne bi bilo bolje in ceneje, če bi take izdelke klasificirali in prodali kot drugorazredno blago, kot pa da jih vržemo v izmet?

Veliko je bilo govora o kontroli in o njenem delu, o dobrih in slabih kontrolorjih itd., o potrebi in nepotrebnosti kontrole. Morda bi bilo dobro, če bi pogledali v zamejstvo v eno ali drugo navadno tovarno pa bi videli kdo v kontroli dela,

verjetno bi med njimi zasledili že starejše inženirje, tehnike in mojstre. Kaj pa pri nas?

Tov. urednik, prosim, napišite mi v našem časopisu izčrpen odgovor. Prepričan sem namreč, da so tudi tu skrite rezerve, ki finančno pomenijo več, kot pa da odpuščamo snajilke in vratarje.

Letna nagrada za racionalizacijo

Kmalu bo minilo leto dni, ko je bila podeljena letna nagrada za racionalizacijo tov. Lojzetu Tomazinu iz Elektromehanike, Kranj. Kdo bo letošnji prejemnik nagrade?

Nagrada za posebne tehnične dosežke, ki jo podjetje ISKRA podeljuje enkrat letno, mora dobiti večjo publiciteto, večji poudarek. Mišlim, da bi bilo prav, da komisija, ki je določena da izdelava predlog za nagrado, objavi tudi preko časopisa imena vseh kandidatov za nagrado, poleg tega pa tudi dosežke, ki so jih dosegli kandidati. Prepričan sem, da bi taka široka publiciteta vzpodbudila vse naše kolektivne in delovne skupine, da bi aktivno sodelovali z delom komisije (ki sedaj verjetno že zbira podatke o kandidatih), da bi se lažje odločila za najuspešnejšega kandidata.

I. S.

Tov. Jože Kapušin spada med tiste šoferje, ki znajo čuvati vozilo, čeprav ni njihova last. Pred kratkim je bil povabljen v Beograd, kjer je za prevoženih 100.000 km z vozilom »Zastava 1300« brez večje okvare in generalnega popravila prejel diplomu, praktično nagrado in zlato značko. Vse kaže, da bo s tem avtomobilom dosegel skoraj zagotovo 200.000 km brez generalnega popravila, saj mu že zdaj števec kaže 175.000. Čestitamo in še tako naprej!